

Forfatter: Jacobsen, J. P.

Titel: To Verdener (DK)

Citation: Jacobsen, J. P.: "To Verdener (DK)", i Jacobsen, J. P.: *Lyrik og prosa*, udg. af Jørn Erslev Andersen ; Esther Kielberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1993, s. 152. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjp08val-shoot-workid69028/facsimile.pdf> (tilgået 09. maj 2021)

Anvendt udgave: Lyrik og prosa

Allerede kunde de Rejsendes Stemmer høres, snart tydeligt, snart kun som en dæmpet Mumlen.

«Lykke,» sagde en af dem, »er en absolut hedensk Forestilling. De kan ikke finde Ordet et eneste Sted i det ny Testamente.»

«Salighed?» indvendte en anden spørgende.

«Nej hør,» blev der nu sagt, »ganske vist er Idealet for en Samtale at komme bort fra det, man taler om, men det synes jeg, vi nu passende kunde gjøre ved at vende tilbage til det, vi begyndte med.»

«Naa ja da, Grækerne»

«Først Phønicierne?»

«Hvad veed Du om Phønicierne?»

«Ingenting! men hvorfor skal Phønicierne altid forbigaa!»

Baaden var nu lige under Huset, og ligesom den var der, var der En ombord, der tændte sin Cigaret. Lyset faldt i et Par korte Blus paa Damen ved Røret, og i det rødlig Skjær saas et ungdommelig friskt Pigeansigt med et lykkeligt Smil paa de halvtaabnede Læber og et drømmende Udtryk i de klare Øjne, der saae op mod den mørke Himmel.

Skjæret sluktes, der hørtes et lille Pladsk, som om der blev kastet Noget ned i Vandet, og Baaden drev forbi.

* * *

Det var omtrent et Aar efter. Solen gik ned mellem Banker af svære, tungtglidende Skyer, der kastede et blodrødt Skin over Flodens blakkede Vande; en frisk Vind strøg ned over Sletten, der var ingen Cikader, kun Flodens Boblen og Suset fra de mimrende Sivbræmmer. I det Fjerne saas en Baad komme ned med Strømmen.

Kvinden fra Svalegangen var nede ved Bredden. – Dengang hun havde kastet sin Hexekost efter den unge Pige, var hun falden besvimmel om paa Svalen, og den stærke Sindsbevægelse, maaske ogsaa en ny Fattiglæge, der var kommen der paa Egnen, havde bevirket en Forandring i hendes Sygdom, og efter en haard Mellemtid var hun begyndt at komme sig og var et Par Maaneder efter fuldstændig rask. I Begyndelsen var hun som beruset af denne Følelse af Sundhed, men det varede ikke længe, saa blev hun nedslaaet og bekymret, urolig,

fortvivlet, thi overalt blev hun forfulgt af Billedet af den unge Pige i Baaden. Først kom det til hende, som hun havde set det, ungt og blomstrende, det knælede ned ved hendes Fødder og saae bedende op paa hende; saa senere blev det usynligt, men hun vidste dog, hvor det var og at det var der, thi hun hørte det ligge og jamre sig ganske stille, om Dagen i hendes Seng, om Natten i en Krog af hendes Værelse. Nu sidst var det blevet tavst og synligt igjen, det sad foran hende blegt og udtæret og stirrede paa hende med unaturligt store, underlige Øjne. –

Laften var hun nede ved Flodbredden; hun havde en Spaan i Haanden og gik og drog Kors paa Kors i det bløde Dynd; engang imellem rejste hun sig i Vejret og lyttede, og saa tegnede hun videre.

Da begyndte det at ringe.

Hun gjorde Korset omhyggelig færdigt, lagde Spaanen fra sig, knælede ned og bad. Saa gik hun ud i Floden til midt paa Livet, foldede sine Hænder, og puttede sig ned i det graasorte Vand. Og det tog hende, trak hende ned i Dybet, og sivede som altid tungt og trist afsted, forbi Landsbyen, forbi Markerne – bort.

Baaden var nu kommen ganske nær; den havde de unge Folk ombord, der hin Gang hjalp hinanden at styre og som nu var paa deres Bryllupsrejse. Han sad ved Roret, hun stod oprejst midt i Baaden, draperet med et stort graat Shawl og med en rød lille Hætte over Hovedet, ... stod og støttede sig mod den korte, sejløse Mast og nynnede.

Saa drev de lige under Huset. Hun nikkede fornøjet til Styrmanden, saae op mod Himlen og gav sig til at synge, sang, lænet mod Masten og med Blikket vendt mod de drivende Skyer:

I Grave brede,
Er tryk min Rede,
Er fast du bygget, min Lykkes Borg,
Og værne de Volde for Harm og Sorg?
Hvad ser jeg da ude fra Højenloftsbro
Skumre, hvor solrøde Skyer de bo?
Jeg kjender de Skygger ...
Derude der bygger,
Derude der vanker

Landflygtige Tanker
Fra min Vemodstid.

I Skygger, kom, kom ind og gjæst
Min Borg og sid mit Hjerte næst
Og drik af gyldenblank Pokal
I Lykkens rige Straalesal
En Skaal for Lykken, før den kom,
En Skaal for Haabets Fattigdom,
En Drømmeskaal!

Fra Skitsebogen

Der burde have været Roser.

Af de store, blege Gule.

Og de burde have hængt ud over Havemuren i en overdaadig Klynge, ligegyldigt dryssende de sarte Blade ned i Hjulsporene paa Vejen: et fornemt Glimt af al den yppige Blomsterrigdom derinde.

Og lad dem saa have den fine forbidragende Rosenduft, der ikke er til at fastholde, der er som af ukjendte Frugter, Sanserne fable om i deres Drømme.

Eller skulde de være røde, Roserne?

Maaske.

De smaa, runde, haardføre Roser kunde det være, og saa skulde de hænge der i lette Ranker, blankløvede, røde og friske og være som en Hilsen eller et Fingerkys til Vandreren, der træt og støvet kommer gaaende saa midt ad Vejen, glad over at han nu kun har det halve af en Fjerdingvej til Rom.

Hvad nu han tænker paa? hvad nu hans Liv det er?

Saa, - nu er han skjult af Husene, de skjuler Alting derindefter; de skjuler hinanden og Vejen og Byen, men til den anden Side er der Udsigt nok; dér svinger Vejen i en træg og langsomt svajet Bugtning ned mod Floden, ned til den triste Bro. Og bagved det igjen er der saa al den megen Kampagne.

Saadan store Sletters Graa og Grønne ... det er som om mange mødige Miles Træthed stiger op fra dem og lægger sig tyngende over En og faar En til at føle sig ensom og forladt, bringer En til at søge og hige. Saa er det dog meget bedre at hygge sig ind i en Krog som denne, nede mellem høje Havemure, hvor Luften ligger lun og blød og stille, sidde paa Solsiden, hvor en Bænk krummer sig ind i Noget som en Niche i Muren, sidde dér og se paa de glinsende grønne Acanthus i Landevejsgroften, paa de sølvplettede Tidsler og de matgule Efteraarsblomster.

Paa den lange, graa Mur ligeoverfor, en Mur fuld af Firbenehuller

og Revner med fortørret Murgræs, dér er det Roseerne burde have været, og de skulde have tippet frem just det Sted, hvor den lange, ensformige Flade brydes af en udbuget, stor Kurv af dejligt gammelt Smedearbejde, en Gitterkurv, der danner en rummelig og mer end brysthøj Balkon, hvor det maa have været forfriskende at stige op, naar man var træt af den indelukkede Have.

Og det har de været tidt.

De har hadet den prægtige gamle Villa, som skal være derinde, med dens Marmortrapper og dens grovtraadede Tapeter; og de ældgamle Træer med deres stolte, sorte Kroner, Pinjer og Lavrbær, Ædelask, Cypres og Steneg, de har været hadede gennem hele deres Opvæxt med det Had, som urolige Hjærter har til det Dagligdags, det Tilvante, det Begivenhedsløse, det, der ikke higer med og derfor synes at staa imod.

Men paa Balkonen kunde man da i alt Fald komme bort med sit Blik, saa dér har de staaet den ene Slægt efter den anden og stirret ud Allesammen, hver i sit Mod, hver imod Sit. Guldspangede Arme har hvilet paa Jærnkurvens Rand, og mangt et silkesvøbt Knæ har stemmet sig imod dens sorte Snirkler, mens brogede Baand har flagret fra alle dens Sprosser som Elskovsvink og Stævnemødeløfter. Husfruer, tunge og frugtsommelige, de ogsaa, har staaet dér og sendt umulige Bud mod det Fjerne. Kvinder, store, yppige og forladte, blege som Hadet . . . dersom Døden kunde sendes med en Tanke, dersom Helved' kunde aabnes ved et Ønske! . . . Kvinder og Mænd! det er altid Kvinder og Mænd, selv disse magre, hvide Jomfrusjæle, der som en Flugt af vildede Duer presser sig imod det sorte Gitter og raaber: grib os, ud til tænkte, ædle Høge!

Man kunde tænke sig et Proverbe her.

Sceneriet vilde passe godt til et Proverbe.

Muren dér med Balkonen ganske som den er; men Vejen maatte være bredere, brede sig til en Runddel, og i Midten trænges der til et gammelt stilfærdigt Springvand, bygget af gullig Tuf med en Kumme af sprukken Porfyr. Som Fontænefigur en Delfin med afbrukken Hale og med det ene Næseboer tilstoppet. Af det andet springer den spinkle Straale. – Paa den ene Side af Springvandet en halvrund Bænk af Tuf og brændte Sten.

Det løse, hvidgraa Støv, Bænkens rødlike, støbte Sten, den huggede, gullige, porøse Tuf, det mørke, slebne, vædeglinsende Porfyr og